

Утворює округлу середньої густоти крону. Починає плодоносити на 3-4 рік. Щорічна урожайність 15-17 т/га. Плоди великі, середньої однорідності, притупленої (бочковидної) форми, середньою масою 42,1 г. Основне забарвлення плоду зелене, покривне – фіолетово-буре. М'якуш жовтий, соковитий, кисло-солодкого смаку. Кісточка середньої величини, добре відділяється від м'якушу. Достигають в кінці липня – на початку серпня.

'Заманчива'. Середньостиглий сорт типу уголок. Дерево середньої сили росту з округлою середньої густоти кроною. У плодоношення вступає на 4-5 рік. Урожайність 14,5-17,5 т/га. Плоди однорідні, темно-сині, округло-овальної форми з сильною восковою поволокою, серед-

ньою масою 33,6 г. М'якуш жовтувато-зелений, щільний, приємного кисло-солодкого смаку. Кісточка овальна, дрібна, добре відокремлюється від м'якушу. Достигають плоди в третій декаді серпня.

'Добра'. Сорт середньопізннього строку. Дерево середньої сили росту. З обернено пірамідальною середньої густоти кроною. Починає плодоносити на 3-4 рік. Щорічна урожайність 16-19 т/га. Плоди великі, однорідні, овальної форми, середньою масою 41,2 г. Основне забарвлення плоду жовто-зелене, покривне – від червоно-бурого, до темно-синього. М'якуш жовто-зелений, щільний, соковитий, кисло-солодкого десертного смаку. Кісточка добре відокремлюється від м'якушу. Достигають плоди в кінці серпня.

УДК 634.22:634.0.443.3

Фільов В.В., науковий співробітник, в. о. директора

Юрик Л.С., науковий співробітник, в. о. заст. директора з наукової роботи

Крикун Н.В., агроном

Дослідна станція помології ім. Л.П. Симиренка ІС НААН України
E-mail: mliivis@ukr.net

СТІЙКІСТЬ СОРТІВ ТА ФОРМ СЛИВИ ПРОТИ ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ

Захист насаджень від комплексу шкідливих організмів має важливе значення в технології вирощування сливи. Найбільш перспективним методом боротьби з втратами врожаю від шкідливих об'єктів є впровадження у виробництво стійких сортів, що дозволяє підвищити врожайність і якість продукції, знизити її собівартість та покращити екологічний стан навколишнього середовища. Здатність протистояти шкідливим організмам може проявлятися у формі імунітету до ураження або у вигляді механізмів стійкості.

В умовах Лісостепу України масовий розвиток хвороб сливи спостерігається при вирощуванні нестійких або генетично однорідних сортів на великих площах. Найбільш шкодочинними грибними хворобами є моніліоз, клястероспоріоз, полістигмоз. Тому вивчення стійкості сортів сливи проти цих хвороб у складних екологічних умовах сьогодення є актуальним.

Дослідження виконували протягом 2018-2020 років. Предмет досліджень – 14 сортів сливи вітчизняної і зарубіжної селекції та 9 перспективних елітних форм селекції Дослідної станції помології ім. Л.П. Симиренка ІС НААН. Захист від шкідників і хвороб виконували згідно рекомендацій прийнятих у господарстві. Ураження збудниками хвороб оцінювали за 9-бальною шкалою.

Оцінка за рівнем стійкості до ураження грибними хворобами вказує на стійкість ранньостиглих сортів до моніліозу і слабке ураження збудниками полістигмозу та клястероспоріозу. У гру-

пі середньостиглих сорт 'Ренклюд Карбишева' та форма 9996 мали середній ступінь ураження моніліозом, решта сортів і форм уражувались слабо (0,1-1 бал). Сорти 'Чачакська найболья', 'Янтарна мліївська' та форма 7756 були менш стійкі до ураження полістигмозом (2 бали), ніж інші сорти та форми. Найвищий бал ураження клястероспоріозом (2 бали) у цій групі мав сорт 'Чачакська найболья' та форми 8087 і 9605.

Найстійкішими до моніліозу у групі пізньостиглих були сорт 'Блюфрі' та форма 8124, сорт 'Штутгарт' мав середній бал ураження. Найвищу стійкість до ураження збудником полістигмозу мав сорт 'Рекорд' та форми 8124 і 8143. Середній ступінь ураження клястероспоріозом відмічено у сортів 'Рекорд' і 'Президент' та форми 7794. Решта сортів та форм мали слабке ураження даним збудником.

За результатами досліджень виділено сорти 'Ненька', 'Ода', 'Герман', 'Заманчива', 'Добра', 'Блюфрі', 'Топхіт' та елітні форми 12516, 8124, 8143, 8087, що мають високий рівень стійкості до ураження основними грибними хворобами. Використання їх у промислових насадженнях дасть змогу звести до мінімуму затрати на хімічні засоби захисту рослин та поліпшити екологічний стан навколишнього середовища. Вищевказані сорти – джерела стійкості до моніліозу, клястероспоріозу, полістигмозу та можуть бути використані в селекційній роботі за цією ознакою.